

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 7 lutego 2007 r.

Nr 16

TREŚĆ:
Poz.:

ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO:

- 344** - Nr 1 z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. 738

UCHWAŁY RAD GMIN I POWIATU:

- 345** - Nr IV/26/06 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Bogdany.
- 346** - Nr IV/19/06 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie dokonania zmiany w treści uchwały Nr XLII/474/06 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Zalewo.
- 347** - Nr III/23/06 Rady Powiatu Braniewskiego z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie przyjęcia regulaminu wynagradzania w roku 2007 nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Braniewski.
- 348** - Nr IV/18/06 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
- 349** - Nr III/17/06 Rady Miejskiej w Rynie z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty spłat należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa.
- 350** - Nr III/18/06 Rady Gminy Wielbark z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.
- 351** - Nr VI/24/07 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 17 stycznia 2007 r. w sprawie zarządzenia na terenie gminy Dobre Miasto poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.
- 352** - Nr IV/27/07 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 stycznia 2007 r. o uchyleniu uchwały Nr XXX/334/06 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 29 września 2006 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XVII/175/04 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie określenia zasad gospodarki nieruchomościami i stosowania bonifikat.
- 353** - Nr IV/34/07 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 stycznia 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia statutu Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Jezioranach.
- 354** - Nr IV/35/07 Rady Miejskiej w Jezioranach z dnia 27 stycznia 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jezioranach.

POROZUMIENIA:

- 355** - z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie porozumienia z Powiatem Giżyckim w zakresie utrzymania i przebudowy dróg publicznych powiatowych i gminnych na terenie miasta Giżycka.
- 356** - w sprawie przekazania zarządzania drogami w zakresie utrzymania czystości i porządku zawarte w Gołdapi dnia 9 stycznia 2007 r.
- 357** - w sprawie powierzenia Gminie Miasta Braniewo zadań powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Braniewskiego zawarte w dniu 13 stycznia 2007 r.

DECYZJA PREZESA URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI:

- 358** - Nr OGD-4210-73(9)/2006/2007/384/V/JM z dnia 29 stycznia 2007 r.

INFORMACJE:

- 359** - Starosty Elckiego z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie wykonania modernizacji operatu ewidencji gruntów i założenia ewidencji budynków dla obrębów Koleśniki i Piętki gminy Kalinowo, powiatu elckiego, województwa warmińsko-mazurskiego.
- 360** - Starosty Elckiego z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie wykonania modernizacji operatu ewidencji gruntów i założenia ewidencji budynków dla obrębu Lepaki, gminy Elk, powiatu elckiego, województwa warmińsko-mazurskiego.
- 361** - Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wydaniu decyzji Nr OGD-4210-73(9)/2006/2007/384/V/JM z dnia 29 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany decyzji z dnia 18 maja 2006 r. Nr OGD-4210-10(20)/2006/384/V/KC o zatwierdzeniu taryfy dla ciepła opracowanej przez Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” T. Ciarkowski, M. Czechowski Sp. j. z siedzibą w Pruszczu Gdańskim.

OBWIESZCZENIA:

- 362** - Komisarza Wyborczego w Olsztynie z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie zmian w składzie Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 363** - Starosty Kętrzyńskiego z dnia 26 stycznia 2007 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Kętrzynie w roku 2007.
- 364** - Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie ogłoszenia zmiany Statutu Związku Gmin Zlewni Jeziora Druzno i Zalewu Wiślanego z siedzibą w Elblągu.

SPRAWOZDANIA:

- 365** - Starosty Iławskiego z działalności Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za rok 2006.
- 366** - z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Giżyckiego za rok 2006.
- 367** - z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku przy Staroście Oleckim za 2006 r.

WYROK:

- 368** - Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2006 r. Sygn. akt II SA/OI 823/06

344

ROZPORZĄDZENIE Nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2007 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej.

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 oraz z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

p.o. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Anna Szyszka

Załącznik
do rozporządzenia Nr 1
Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 31 stycznia 2007 r.

PLAN OCHRONY PARKU KRAJOBRAZOWEGO WYSOCZYZNY ELBLĄSKIEJ

§ 1. Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji.

1. Celem ochrony przyrody Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej zwanego dalej „Parkiem” jest ochrona części Wysoczyzny Elbląskiej ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe, a w szczególności:

1) w zakresie środowiska przyrodniczego:

- a) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- b) zachowanie różnorodności gatunkowej flory na ich naturalnych stanowiskach w typowych dla nich fitocenozach,
- c) utrzymanie geobotanicznej specyfiki flory, wyrażającej się obecnością gatunków: górskich, leśnych oraz związanych ze zbiorowiskami szuwarowymi, łąkowymi oraz psammofilnymi nad Zalewem Wiślanym,
- d) zachowanie i utrzymywanie jak największej ilości starodrzewów w ekosystemach leśnych,
- e) ochrona drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych, części obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu,
- f) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk oraz ciepłolubnych muraw,
- g) utrzymanie naturalnej różnorodności gatunkowej fauny w jej siedliskach,
- h) ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego,
- i) poprawa stanu czystości środowiska przyrodniczego;

2) w zakresie wartości kulturowych:

- a) zachowanie zasobów dziedzictwa kulturowego związanego z tradycją turystycznego,

krajoznawczego i rekreacyjnego użytkowania terenów Wysoczyzny Elbląskiej,

- b) zachowanie historycznych układów osadniczych oraz traktów, założeni dworsko-parkowych, domów podcieniowych, przydrożnych krzyży, kapliczek i innych obiektów zabytkowych;

3) w zakresie krajobrazu:

- a) zachowanie geomorfologicznej specyfiki wysoczyzny morenowej,
- b) zachowanie wyjątkowych walorów krajobrazowych.

2. Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji celów ochrony Parku:

1) uwarunkowania przyrodnicze:

- a) zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski (*J. Kondracki, 1997*), Park położony jest na terenie mezoregionu Wysoczyzna Elbląska należącego do makroregionu Północne Gdańskie,
- b) na terenie Parku wyróżniono trzy typy krajobrazu naturalnego, reprezentowanego przez:

- terasę nadzalewową obejmującą tereny równinne, położone między Zalewem Wiślanym a podnóżem Wysoczyzny Elbląskiej,
- strefę krawędziową z przewagą form erozyjnych, gdzie na skutek dużego spadku terenu, potoki wcięły się w gliniasto - piaszczyste podłoże i wyziębły głębokie doliny, które mają charakter wąwozów o głębokości 40-60 m,
- strefę wierzchwinową, gdzie dominują formy akumulacyjne o niewielkich, łagodnych deniwelacjach; w tej części znajduje się najwyższy punkt na terenie Parku, położony na południe od miejscowości Pagórki na wysokości 197,8 m n.p.m.,

- c) obszar Parku podzielony jest na dwa niezależne systemy wodne (system cieków wpadających bezpośrednio do Zalewu Wiślanego oraz system

- rzeki Elbląg); jakość wód powierzchniowych odpowiada:
- IV klasie (rzeki: Babica, Dabrówka, Kumiela, Stradanka, Srebrny Potok, Suchacz, Kamionka),
 - V klasie (rzeki: Grabianka i Olszanka),
- d) na obszarze Parku dominują gleby brunatne, na terenach przyzalewowych występują mady i czarne ziemie; osobną grupę stanowią gleby hydrogeniczne (torfowe, torfowo-mułowe, murszowe) występujące w niektórych dolinach rzecznych oraz w lokalnych obniżeniach terenu systemu rzeki Elbląg,
- e) obszary rolnicze (sady, grunty orne, łąki i pastwiska) skupione są w czterech większych enklawach wokół następujących miejscowości: Chojnowo - Nowinka, Tolkmicko - Kadyny - Suchacz, Połoniny - Łęcze - Pagórki - Ogrodniki, Kamionek Wielki - Elbląg Próchnik; ponadto istnieją jeszcze dwie mniejsze, odizolowane śródlądne enklawy Ostrobrzeg i Jagodnik,
- f) obszary leśne skupione są w dwóch rozległych enklawach: pierwsza ciągnąca się od Połonin i Jagodna na zachodzie, do Rakowa na wschodzie i poprzez Jagodnik i Bażantarnię do drogi krajowej nr 22 na południu. Druga - ciągnąca się od Świętego Kamienia i Chojnowa na północy, poprzez Nowinkę do Kadyn i Suchacza na zachodzie i okolic Przybyłowa na wschodzie oraz Łęcza i Pagórek na południu,
- g) na terenie Parku występuje bogata, często rzadka w skali kraju flora, reprezentowana przez:
- gatunki siedlisk wodnych i błotnych, związane z ginącymi siedliskami w partii wysoczyznowej Parku,
 - gatunki specyficzne dla zbiorowisk na brzegach Zalewu Wiślanego - wodne, kidzinowe, solniskowe, szuwarowe i psammofilne,
 - dużą grupę ginących i rzadkich gatunków leśnych, zwłaszcza zbiorowisk leśnych na siedliskach o wysokim poziomie wody gruntowej, jak łągi, niskie grądy, olsy, bory bagienne, a także śródlądnych źródeł, wysięków i zabagnień,
 - gatunki ciepłolubnych zbiorowisk murawowych i zaroślowych - bardzo słabo reprezentowane na terenie Wysoczyzny Elbląskiej, a charakterystyczne dla odlesionych fragmentów jej strefy krawędziowej nad Zalewem Wiślanym,
 - gatunki siedlisk synantropijnych, zarówno rzadkie składniki zbiorowisk segetalnych, łąkowych jak też ruderalnych, eliminowane w ostatnich dziesięcioleciach m.in. przez chemizację w rolnictwie oraz zmiany otoczenia siedlisk ludzkich,
 - na obszarze Parku występują następujące zbiorowiska leśne: żyzna buczyna niżowa, kwaśna buczyna niżowa, żyzne lasy dębowo - bukowe, acidofilne lasy mieszane bukowo - sosnowo - dębowe oraz łągi,
 - w strefie moreny dennej płaskiej i falistej, w bezodpływowych zagłębieniach terenu wykształciły się: subborealny bór świerkowy oraz subkontynentalny bagienny bór sosnowy,
- gatunki górskie i podgórskie, w tym rzadkie na niżu, dla których Wysoczyzna Elbląska jest jedynym miejscem liczniejszego występowania w Polsce środkowej i północnej,
- h) lista zidentyfikowanych chronionych grzybów i porostów na terenie Parku (znaczenie symboli umieszczonych przy poszczególnych gatunkach: Ch - gatunek podlega ochronie ścisłej, Chcz - gatunek podlega ochronie częściowej):
- purchawica olbrzymia *Langermannia gigantea* - Ch,
 - smardz jadalny *Morchella esculenta* - Ch,
 - czarka szkarłatna *Sarcoscypha coccinea* - Ch,
 - szmaciak gałęzisty *Sparassis crispa* - Ch,
 - mąkla tarniowa *Evernia prunastri* - Chcz,
 - przylepka *Melanelia fuliginosa* - Ch,
 - tarczownica *Parmelia submontana* - Ch,
 - płaskotka rozlana *Parmeliopsis ambigua* - Ch,
 - płucnik modry *Platismatia glauca* - Ch,
 - odnożyca *Ramalina fannacea* - Chcz,
 - brodaczką *Usnea sp.* - Ch,
- i) lista zidentyfikowanych roślin na terenie Parku - poniżej wymieniono taksony wyróżniające florę Parku, gatunki górskie, gatunki chronione oraz niektóre rośliny rzadkie (znaczenie symboli umieszczonych przy poszczególnych gatunkach: PL - Polska, PZ - Pomorze Zachodnie, R - gatunek rzadki na terenie Parku, E - gatunek wymierający - bezpośrednio zagrożony wymarciem, G - gatunek górski, V - gatunek narażony na wymarcie, K - gatunek o zagrożeniu niedostatecznie poznany, RCh - gatunek podlega ochronie ścisłej, RChcz - gatunek podlega ochronie częściowej, R - gatunek rzadki i przez to potencjalnie zagrożony, pogrubiona nazwa łacińska - taksony wyróżniające florę Parku):
- krwawnik wierzbolistny *Achillea salicifolia* BESSER - PZ V, Park R,
 - tojad dzióbaty *Aconitum variegatum* L. - RCh, G, PZ V, Park R,
 - czerniec gronkowy *Actaea spicata* L. - PZ V,
 - czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum* L. - RChcz, PZ V, Park R,
 - olsza szara *Alnus incana* (L.) MOENCH - G, Park R,
 - dzięgiel (arcydzięgiel) litwor nadbrzeżny *Angelica archangelica* L. subsp. *litoralis* (FR.) THELL. [*Archangelica litoralis* FR.] - RCh, Park R,
 - łopian gajowy *Arctium nemorosum* LEJ. - PZ R, Park R,
 - kopytnik pospolity *Asarum europaeum* L. - RChcz, PZ V,
 - aster solny *Aster tripolium* L. - RCh, PL V, PZ V, Park R,
 - sitowiec nadmorski *Bulboschoenus maritimus* (L.) PALLA - Park R,
 - czermień błotna *Calla palustris* L. - Park R,
 - dzwonek szerokolistny *Campanula latifolia* L. - RCh, PL R, PZ V,
 - rzeżucha leśna *Cardamine flexuosa* WITH. - PZ V, Park R,
 - centuria pospolita *Centaureum erythraea* RAFN [*C. umbellatum* GILIB.] - RCh,
 - czartawa drobna *Circaea alpina* L. - Park R,
 - siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre* L. - Park R,

- konwalia majowa *Convallaria majalis* L. – RChcz,
 - kokorycz pełna *Corydalis solida* (L.) CLAIRV. - PZ R, Park R,
 - kukulka (storczyk) plamista *Dactylorhiza maculata* (L.) SOO [*Orchis maculata* L.] - RCh, PL V, PZ V, Park R,
 - stoplamek szerokolistny *Dactylorhiza majalis* RCHB. – RCh,
 - wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum* L. - RCh, PZ R, Park R,
 - żywiec cebulkowy *Dentaria bulbifera* L. - PZ V, PK WE R,
 - naparstnica zwyczajna *Digitalis grandiflora* MILL. - RCh, Park R,
 - kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine* (L.) CRANTZ [*E. latifolia* (L.) ALL.]– RCh,
 - kruszczyk siny *Epipactis purpurata* SM. – RCh,
 - skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia* EHRH. [*E. maximum* LAM.] - RCh, PZ R, Park R,
 - kruszyna pospolita *Frangula alnus* MILL. – RChcz,
 - śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis* L. - RCh, Park R,
 - przytulia (marzanka) wonna *Galium odoratum* (L.) SCOP. [*Asperula odorata* L.] - RChcz,
 - przytulia *Schultesia G. schultesii* VEST - PZ R,
 - manna gajowa *Glyceria nemoralis* (R. UECHTR.) R. UECHTR. & KÖRN. - G, PZ R,
 - bluszcz pospolity *Hedera helix* L.– RChcz,
 - przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis* Garsault – RCh,
 - jęczmieniec (wydmu-chrzyca) zwyczajny *Hordelymus europaeus* (L.) JESS. ex HARZ [*Elymus europaeus* L.] - PZ E, Park R,
 - okrężnica bagienna *Hottonia palustris* L. - Park R,
 - wroniec widlasty (widłak wroniec) *Huperzia selago* (L.) BERNH. ex SCHRANK & MART. [*Lycopodium selago* L.] - RCh, PZ V, Park R,
 - bagno zwyczajne *Ledum palustre* L. - RCh, Park R,
 - lilia złotogłów *Lilium martagon* L. - RCh, PZ V, Park R,
 - listera jajowata *Listera ovata* L.– RCh,
 - kosmatka gajowa *Luzula luzuloides* (LAM.) DANDY & WILMOTT [L. *Nemorosa* (POLLICH) E. MEY.] - G, PZ V,
 - widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum* L.– RCh,
 - widłak goździsty *L. clavatum* L.– Rch,
 - tojeść gajowa *Lysimachia nemorum* L. - G, Park R,
 - pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris* (L.) TOD. - RCh, PZ V, Park R,
 - bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata* – RChcz,
 - korzeniówka pospolita *Monotropa hypopitys* L. s.s. - Park R,
 - gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis* (L.) RICH. - RCh, PZ V, Park R,
 - grąźel żółty *Nuphar lutea* (L.) SIBTH. & SM. - RChcz, Park ,
 - grzybienie białe *Nymphaea alba* (L.) - RChcz, Park R,
 - grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata* - RCh, Park R,
 - wilżyna *Ononis sp. div.* - wszystkie gatunki - RChcz, Park R,
 - czworolist pospolity *Paris quadrifolia* L. - Park R,
 - dziewięciornik błotny *Parnassia palustris* L. - Park R,
 - lepiężnik biały *Petasites albus* (L.) GAERTN. - G, Park R,
 - lepiężnik kutnerowaty *P. spurius* (RETZ.) RCHB. - Park R,
 - zachyłka oszczepowata *Phegopteris connectilis* (MICHX.) WATT [*Ph. polypodioides* FÉE] - Park R,
 - podkolan biały *Platanthera bifolia* (L.) RICH. - RCh, PZ V,
 - podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha* (CUSTER) RCHB. - RCh, V,
 - żebrowiec górski *Pleurospernum austriacum* (L.) HOFFM. - G, PZ E, Park R,
 - wiechlina *Chaixa Poa chaixii* VILL. - G, Park R,
 - paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare* L. - RCh, Park R,
 - pierwiosnek lekarski *Primula veris* L. [*P. officinalis* (L.) HILL] - RChcz, Park R,
 - gruszczyka *Pyrola sp. div.* - wszystkie gatunki - Park R,
 - jaskier kaszubski *Ranunculus cassubicus* L. S. L. - PZ K, Park R,
 - porzeczka czarna *Ribes nigrum* (L.)– RChcz,
 - szczaw gajowy *Rumex sanguineus* L. - PZ V, Park R,
 - solanka kolczysta *Salsola kali* L. - Park R,
 - starzec wodny *Senecio aquaticus* HILL - PZ V, Park R,
 - starzec bagienny *S. paludosus* L. - PZ V, Park R,
 - mlecz błotny *Sonchus palustris* L. - Park R,
 - czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis* MOENCH - Park R,
 - czarcikęsik Kluka *Succisella inflexa* (KLUK) BECK– RCh, PL R, Park R,
 - cis pospolity *Taxus baccata* (L.)– RCh,
 - przetacznik górski *Veronica montana* L. - G, PZ V,
 - kalina koralowa *Viburnum opulus* L.– RChcz,
 - barwinek pospolity *Vinca minor* L.– RChcz,
 - fiołek przedziwny *Viola mirabilis* L. - PZ R, Park R,
 - fiołek błotny *V. palustris* L. - Park R,
- j) lista zidentyfikowanych na terenie Parku rzadkich gatunków kręgowców objętych ochroną ścisłą (symbol Os oznacza ochronę strefową):
- kragłouste: minóg strumieniowy *Lampetra planeri* ,
 - ryby: różanka *Rhodeus sericeus*, koza *Cobitis taenia*,
 - płazy: traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, grzebieszka ziemna *Pelobates fuscus*, ropucha zielona *Bufo viridis*, żaba moczarowa *Rana arvalis*,
 - gady: jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*, żmija zygzakowata *Vipera berus*,
 - ptaki: perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, perkoz zausznic *Podiceps nigricollis*, bocian czarny *Ciconia nigra* Os, ohar *Tadorna tadorna*, płaskonos *Anas clypeata*, gągoł *Bucephala clangula*, trzmielojad *Pernis apivorus*, bielik *Haliaeetus albicilla* Os, orlik krzykliwy *Aquila pomarina* Os, kobuz *Falco subbuteo*, przepiórka *Coturnix coturnix*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, żuraw *Grus grus*, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, sieweczka obroźna *Charadrius hiaticula*,

- samotnik *Tringa ochropus*, płomykówka *Tyto alba*, zimorodek *Alcedo atthis*, dudek *Upupa epops*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł zielony *Picus viridis*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł białogrzioty *Dendrocops leucotos*, lerka *Lullula arborea*, pliszka górską *Motacilla cinerea*, pluszcz *Cinclus cinclus*, jarzębatka *Sylvia nisoria*, wójcik *Phylloscopus trochiloides*, gąsiorek *Lanius collurio*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, muchołówka mała *Ficedula parva*, wąsatka *Panurus biarmicus*, remiz *Remiz pendulinus*, orzechówka *Nucifraga caryocatactes*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, ortolan *Emberiza hortulana*,
- ssaki: badylarka *Micromys minutus*, popielica *Glis glis*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*, wilk *Canis lupus* Os, wydra *Lutra lutra*, gronostaj *Mustela erminea*,
- k) przez obszar Parku przebiega jeden z najważniejszych w Europie korytarzy migracyjnych ptaków, ciągnący się wzdłuż wybrzeża morskiego od Zatoki Botnickiej do Gibraltaru (szlak skandynawsko-iberyjski); fakt ten ma decydujący wpływ na bogactwo gatunkowe i ilościowe ptaków przelotnych, zimujących, odpoczywających i żerujących na terenie Parku i w jego najbliższym sąsiedztwie,
- l) na terenie Parku bytuje jedna z liczniejszych w Europie dzika populacja sprowadzonego z Azji jelenia sika *Cervus nippon*, ok. 200 osobników,
- m) rezerваты przyrody:
- rezerwat przyrody Kadyński Las – rezerwat leśny o powierzchni 8,11 ha, położony na terenie nadleśnictwa Elbląg w leśnictwie Kadyny w oddziale 130a,d,f,
 - rezerwat przyrody Buki Wysoczyzny Elbląskiej – rezerwat leśny o powierzchni 94,02 ha, położony na terenie nadleśnictwa Elbląg w leśnictwie Kadyny, w oddziałach: 170h, 171a-f, 172a-i, 173a-k oraz 174a-d,
 - rezerwat przyrody Dolina Stradanki – rezerwat leśny o powierzchni 119,86 ha, położony w Nadleśnictwie Elbląg w leśnictwie Wysoki Bór, w oddziałach: 109b, c, d, m, p; 110c, d, f, g, k, l, m; 115b, c; 116a, f; 141c, j; 142a, b, d; 143a; 164f,h; 166a; 176f, g, i, j, k, n, s, t; 180d; 180Ac, d, r, s, t, w, x, y, z, ax, bx,
 - rezerwat przyrody Nowinka – rezerwat leśny położony o powierzchni 74,25 ha, położony w Nadleśnictwie Elbląg, w leśnictwie Wysoki Bór, w oddziałach: 102 i 103,
- n) obszary NATURA 2000:
- nadzalewową część Parku obejmuje swym zasięgiem obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) – „Zalew Wiślany” (kod PLB 280010),
- o) użytki ekologiczne:
- „Bagienne pola” o powierzchni 10,06 ha w obrębie Chojnowo, leśnictwo Nowy Wiek,
 - „Marszałkowe bagno” o powierzchni 0,74 ha w obrębie Chojnowo, leśnictwo Nowy Wiek,
- p) pomniki przyrody - w Parku ustanowiono dotychczas 304 pomniki przyrody, w tym:
- 249 pojedynczych drzew,
 - 27 grup drzew,
 - 7 alej,
 - 10 pojedynczych głązów narzutowych,
 - 11 grup głązów;
- 2) uwarunkowania społeczne:
- a) struktura użytkowania gruntów: lasy - ok. 51 %, użytki rolne - ok. 37 %, wody - ok. 1 %, pozostałe - ok. 11 %,
- b) struktura własności gruntów: własność Skarbu Państwa - ok. 62 %, własność prywatna - ok. 26 %, pozostałe (własność spółdzielcza i komunalna) - ok. 12 %,
- c) na terenie Parku zamieszkuje obecnie ok. 7 tys. osób,
- d) średnia gęstość zaludnienia wynosi 51 osób na km²,
- e) rozmieszczenie ludności na terenie Parku jest bardzo nierównomierne, największe jednostki osadnicze skupiły się w strefie nadzalewowej,
- f) na terenie Parku znajduje się kilkanaście jednostek osadniczych, z czego:
- w całości na terenie Parku leżą: Tolkmicko, Chojnowo, Nowinka, Pagórki, Kadyny, Janówek, Kikoły, Suchacz, Nadbrzeże, Połoniny, Pęklewo, Kamionek Wielki, Łęcze, Jagodnik, Ogrodniki,
 - 2 miejscowości częściowo znajdują się w granicach Parku tj. Elbląg (dzielnice: Próchnik, Dąbrowa I, Dąbrowa II, Stagniewo) oraz Jagodno;
- 3) uwarunkowania krajobrazowo - kulturowe:
- a) na terenie Parku istnieje kilkadziesiąt stanowisk archeologicznych są to dawne grodziska, osady i cmentarzyska pochodzące z różnych epok, 10 spośród nich zostało wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego:
- Łęcze (gm. Tolkmicko) – grodzisko I,
 - Tolkmicko (gm. Tolkmicko) – grodzisko II,
 - Pagórki (gm. Tolkmicko) – grodzisko III,
 - Kadyny (gm. Tolkmicko) – grodzisko IV,
 - Suchacz (gm. Tolkmicko) – osada V,
 - Nowinka (gm. Tolkmicko) – cmentarzysko VI,
 - Tolkmicko (gm. Tolkmicko) – osada VII,
 - Suchacz (gm. Tolkmicko) – osada VIII,
 - Łęcze (gm. Tolkmicko) – grodzisko IX,
 - Kamionek Wielki (gm. Tolkmicko) – grodzisko X,
- b) wykaz pozostałych obiektów zabytkowych wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

Lp	Miejscowość	Gmina	Nazwa obiektu	Nr rejestru
1	Łęczce	Tolkmicko	dom podcieniowy nr 25	13/N
2	Łęczce	Tolkmicko	dom podcieniowy nr 19	411
3	Łęczce	Tolkmicko	obora i stodoła w zagrodzie nr 26	412
4	Łęczce	Tolkmicko	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 26	413
5	Łęczce	Tolkmicko	dom podcieniowy nr 30	414
6	Łęczce	Tolkmicko	dom podcieniowy nr 62	415
7	Łęczce	Tolkmicko	wieża wiatraka	416
8	Łęczce	Tolkmicko	kościół parafialny	410
9	Kadyny	Tolkmicko	układ ruralistyczny	145/90
10	Kadyny	Tolkmicko	budynek poklasztorny	25/N
11	Kadyny	Tolkmicko	ruina pofranciszkańskiego kościoła	26/N
12	Kadyny	Tolkmicko	dąb Bażyńskiego	30/N
13	Kadyny	Tolkmicko	pałac	679
14	Kadyny	Tolkmicko	budynek gospodarczy w zespole dworskim	680
15	Kadyny	Tolkmicko	oranżeria w zespole dworskim	681
16	Kadyny	Tolkmicko	dom nr 1 w zespole dworskim	682
17	Kadyny	Tolkmicko	kapliczka przydrożna	694
18	Kadyny	Tolkmicko	kaplica p.w. Niepokalanego Poczęcia	130/89
19	Kadyny	Tolkmicko	dom mieszkalny nr 12 a	162/90
20	Kadyny	Tolkmicko	kapliczka przydrożna p.w. Św. Krzyża	351/94
21	Kadyny	Tolkmicko	budynek szkoły wraz z budynkiem gospodarczym	A-2018
22	Kadyny	Tolkmicko	zespół cegielni	562(7)/98
23	Kadyny	Tolkmicko	zespół zabudowy Białej Leśniczówki	A - 2255
24	Kamionek Wielki	Tolkmicko	dom podcieniowy nr 30	172/N
25	Suchacz	Tolkmicko	zespół budynków i urzędzeń cegielni	225/92
26	Suchacz	Tolkmicko	budynek szkoły ul. Zakopiańska 3	A - 2216
27	Nadbrzeże	Tolkmicko	zespół budynków i urzędzeń cegielni	226/92
28	Nadbrzeże	Tolkmicko	zespół parku zdrojowego	508/96
29	Połoniny	Tolkmicko	zespół parku zdrojowego	506/96
30	Bogdaniec	Tolkmicko	zespół folwarku z parkiem i domami mieszkalnymi	507/96
31	Tolkmicko	Tolkmicko	układ urbanistyczny	27/78
32	Tolkmicko	Tolkmicko	kościół parafialny	146/N
33	Tolkmicko	Tolkmicko	kaplica cmentarna	99/N
34	Tolkmicko	Tolkmicko	kościół polsko-katolicki z budynkiem mieszkalnym	1192/91
35	Tolkmicko	Tolkmicko	dom mieszkalny ul. Młyńska 2	254/93
36	Tolkmicko	Tolkmicko	dom mieszkalny ul. Młyńska 4	253/93
37	Tolkmicko	Tolkmicko	dom mieszkalny ul. Portowa 5	255/93
38	Tolkmicko	Tolkmicko	dom mieszkalny ul. Jagiellońska 2	363/94
39	Tolkmicko	Tolkmicko	dom mieszkalny ul. Portowa 8	429/95
40	Tolkmicko	Tolkmicko	baszta ul. Basztowa 3	100/N
41	Tolkmicko	Tolkmicko	budynek dworca wraz z działką	448/95
42	Tolkmicko	Tolkmicko	budynek gimnazjum ul. Szkolna	A-1647
43	Elbląg - m. Elbląg Dąbrowa	m. Elbląg	zespół zagrody ul. Królewiecka 297	215/92
44	Elbląg Dąbrowa	m. Elbląg	przepust/most na Kumieli, ul. Królewiecka	381/94
45	Elbląg Próchnik	m. Elbląg	kościół p.w. Św. Antoniego	66/16
46	Elbląg Próchnik	m. Elbląg	dom podcieniowy nr 20	64/14
47	Elbląg Próchnik	m. Elbląg	dom podcieniowy nr 43	60
48	Elbląg	m. Elbląg	park dworski z budynkiem dworu ul. Marymoncka 5	485/95
49	Elbląg	m. Elbląg	park miejski „Bażantarnia” z muszlą koncertową i restauracją	487/95
50	Ogrodniki	Milejewo	budynek mieszkalny	69/19

cegielni w Pęklewie, Święty Kamień, Bogdaniec, Nadbrzeże – Połoniny, Kikoły, Jagodno;

4) uwarunkowania gospodarcze:

a) układ komunikacyjny Parku tworzą:

- drogi wojewódzkie: nr 503 Elbląg - Tolkmicko - Pogrodzie, nr 504 Elbląg - Braniewo,
- drogi lokalne: powiatowe (Elbląg - Łęczce - Kadyny, Nadbrzeże - Łęczce, Nadbrzeże - Suchacz, Rubno Wlk. - Elbląg Próchnik, Jelenia Dolina - Ogrodniki, Jagodnik - Ogrodniki, Ogrodniki - Piastowo, Ogrodniki - Milejewo, Łęczce - Ogrodniki, Tolkmicko - Nowinka - Chojnowo - Pogrodzie) oraz gminne,
- drogi leśne,
- linia kolejowa Elbląg - Tolkmicko - Braniewo (aktualnie nieeksploatowana),

b) zaopatrzenie energetyczne:

- przez teren Parku przebiegają napowietrzne linie wysokiego napięcia: 110kV Elbląg - Braniewo, 110 kV Elbląg - Olsztyn, 110 kV Elbląg - Pasłęk, 60 kV Elbląg - Pierzchały, które dostarczają energię elektryczną poprzez główne punkty zasilające (zlokalizowane poza granicami Parku) do rozdzielczej sieci średniego napięcia (SN - 15 kV); zasilanie poszczególnych odbiorców odbywa się napowietrznymi liniami niskiego napięcia (NN - 0,4 kV),
- na terenie Parku nie ma instalacji gazu sieciowego, w gospodarstwach domowych dość powszechnie wykorzystuje się gaz propan - butan dostarczany w butlach,
- potrzeby grzewcze zaspokajane są głównie z: kotłowni grupowych opalanych drewnem i olejem opałowym (Tolkmicko), lokalnych kotłowni (w tym zakładowych) dostarczających ciepło do celów grzewczych lub technologicznych opalanych przeważnie węglem, indywidualnych źródeł ciepła (większość stanowią piece węglowe),

c) telekomunikacja:

- Telekomunikacja Polska SA,
- Telefonia DIALOG SA,
- stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w: Jagodniku, Suchaczu, Kadynach i Tolkmicku,

d) zaopatrzenie w wodę:

- system wodociągów (komunalny, grupowy, miejski) z ujęciami wód w: Tolkmicku, Pagórkach i Elblągu,
- system wodociągów lokalnych w miejscowościach: Chojnowo, Elbląg Próchnik,
- własne ujęcia wody (np. Dom Pomocy Społecznej w Rangórach „LANNEN POLSKA” sp. z o.o. w Tolkmicku),
- mieszkańcy wsi Nowinka oraz obiekty zlokalizowane w oderwaniu od jednostek osadniczych korzystają z indywidualnych studni,

e) gospodarka ściekowa:

- system kanalizacji sanitarnej (w budowie) z mechaniczno - biologiczną oczyszczalnią

c) zabytkowe układy osadnicze objęte ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- Jagodnik - układ ruralistyczny,
- Ogrodniki - układ ruralistyczny,
- Elbląg Próchnik - układ ruralistyczny,

d) na terenie Parku wyróżnia się następujące rodzaje zabudowy:

- osadnictwo zwarte: miasto Tolkmicko, Kadyny, Janówek, Pagórki, Kamionek Wielki, Suchacz, Łęczce, Jagodnik, Ogrodniki, Chojnowo, Nowinka, Elbląg Próchnik, Elbląg Dąbrowa I i II,
- osiedla rozproszone położone w oderwaniu od zwartej zabudowy wsi: zakład produkcyjny na północ od wsi Nowinka, pozostałości dawnych

ścieków w Tolkmicku, aktualnie obejmujący miejscowości: Tolkmicko, Kadyny, Janówek, Kikoły oraz częściowo Suchacz,

- system kanalizacji sanitarnej z mechaniczno - biologiczną oczyszczalnią ścieków w Elblągu, aktualnie obejmujący nieliczne obiekty z terenu Parku, m.in. osiedle mieszkaniowe w dzielnicy Elbląg Dąbrowa II,
- lokalne systemy oczyszczania ścieków: oczyszczalnia osiedlowa w Pagórkach, oczyszczalnie przyobiektove (Leśniczówka Dębica, MOW w Kamienicy Elbląskiej),
- system gromadzenia ścieków w indywidualnych zbiornikach bezodpływowych na pozostałych, nieskanalizowanych terenach (ścieki wywożone są do oczyszczalni w Tolkmicku i Elblągu),

f) gospodarka odpadami:

- odpady komunalne z terenu Parku wywożone są poza jego teren, głównie na składowisko odpadów komunalnych ZUO w Elblągu, ul. Mazurska.

§ 2. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Zagrożenia czystości wód powierzchniowych i podziemnych, m.in. poprzez: 1) nieuporządkowaną gospodarkę ściekową na terenie Parku: a) brak w większości jednostek osadniczych sieci kanalizacji sanitarnej powiązanej z wysokosprawnym systemem oczyszczania ścieków, b) brak systemu oczyszczania ścieków w jednostkach rozproszonych; 2) „dzikie wysypiska” odpadów; 3) zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego: a) punktowe - wycieki ze składowisk odchodów zwierzęcych stałych i płynnych, przyśm kiszonkowych, uszkodzonych instalacji kanalizacyjnych, b) obszarowe - spływy powierzchniowe z pól uprawnych; 4) spływy powierzchniowe z terenów przemysłowych i tras komunikacyjnych.	1) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie całego Parku: a) objęcie jak największej zainwestowanej części Parku systemami kanalizacji sanitarnej z odprowadzaniem ścieków do wysokosprawnych oczyszczalni ścieków, b) budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w obiektach rozproszonych, c) budowa lokalnych systemów podczyszczania wód opadowych z terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej, z terenów komunikacyjnych i przemysłowych; 2) likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów; 3) tworzenie wzdłuż brzegów cieków i jezior roślinnych stref ochronnych.
2.	Zagrożenia czystości powietrza atmosferycznego, m.in. poprzez: 1) emisję zanieczyszczeń z istniejących kotłowni węglowych; 2) emisję zanieczyszczeń z indywidualnych palenisk gospodarstw domowych; 3) emisję zanieczyszczeń z emitorów obiektów przemysłowych; 4) zanieczyszczenia komunikacyjne (emisja liniowa wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych); 5) napływ zanieczyszczeń przemysłowych z aglomeracji miejskich (Elbląg, Gdańsk) związany z głównymi kierunkami wiatrów.	1) zastosowanie proekologicznych surowców energetycznych; 2) modernizacja istniejących źródeł ciepła poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych; 3) modernizacja istniejących tras komunikacyjnych z zastosowaniem pasów zieleni izolacyjnej.
3.	Zagrożenie hałasem: 1) istniejące obiekty przemysłowe i usługowe; 2) rekreacja indywidualna i zbiorowa; 3) komunikacja samochodowa; 4) prace leśne z użyciem sprzętu mechanicznego.	1) zastosowanie urządzeń o niskich parametrach akustycznych; 2) monitoring hałasu; 3) modernizacja istniejących tras komunikacyjnych z zastosowaniem pasów zieleni izolacyjnej.
4.	Zagrożenia związane z gospodarką odpadami, m.in.: 1) istniejące składowiska odpadów: a) składowisko odpadów przemysłowych w Jagodnie (popioły z EC Elbląg), b) składowisko odpadów komunalnych w Nowince (nieczyste, niezrekultywowane); 2) „dzikie wysypiska” odpadów: a) zaśmiecanie terenu różnego rodzaju odpadami,	1) rekultywacja wyłączonego z eksploatacji składowiska odpadów komunalnych w Nowince; 2) likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów; 3) wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów; 4) rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych; 5) monitoring czynnych i

	b) wyrobiska poeksploatacyjne – silna tendencja wykorzystywania wyrobisk do nielegalnego składowania odpadów.	zamkniętych składowisk odpadów; 6) prowadzenie rejestru „dzikich wysypisk” odpadów; 7) prowadzenie edukacji ekologicznej.
5.	Melioracje odwadniające tereny podmokłe.	1) zaniechanie procesu osuszania mokradł i torfowisk oraz ochrona retencji wód w mokradłach i torfowiskach; 2) ukierunkowanie prac melioracyjnych na zwiększenie poziomu lokalnej retencji wodnej;
6.	Powierzchniowa eksploatacja surowców mineralnych.	1) wyłączenie z użytkowania terenów nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych; 2) rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych; 3) inwentaryzacja miejsc eksploatacji surowców mineralnych.
7.	Nieukierunkowany rozwój przestrzenny jednostek osadniczych poprzez lokalizowanie nowych obiektów budowlanych w oderwaniu od istniejących jednostek osadniczych.	1) kształtowanie nowej zabudowy z poszanowaniem struktury wewnętrznej jednostek osadniczych i ich związków z przestrzenią; 2) ograniczanie zabudowy na terenach rolniczych.
8.	Przekształcanie szaty roślinnej związane z intensywnym pozyskiwaniem drewna w lasach, powodującym m.in.: 1) zanikanie lub znaczne przereźnienie starodrzewów; 2) erozję skarp oraz niszczenie pokrywy glebowej i roślinnej.	1) zachowanie cennych przyrodniczo starodrzewów; 2) ograniczanie wycinki drzew na stromych zboczach dolin.
9.	Zagospodarowanie turystyczne.	1) ustalenie kierunków działań w wykorzystaniu rekreacyjnym obszaru Parku; 2) budowa odpowiedniej infrastruktury (wyznaczenie i urządzenie sieci szlaków pieszych i rowerowych, oznakowanie tras, infrastruktura sanitarna i ochrony środowiska); 3) koncentracja wokół miejscowości leżących nad Zalewem Wiślanym obiektów turystycznych, w tym: zaplecze portów, przystani jachtowych, stanic wodnych, kąpielisk i plaż; 4) ograniczenie ruchu turystycznego do wyznaczonych dróg, tras i szlaków; 5) wytyczanie nowych tras pieszych i rowerowych.
10.	Powstawanie barier ekologicznych dla przemieszczania się fauny poprzez lokalizację obiektów infrastruktury: 1) telekomunikacyjnej, 2) energetycznej, 3) komunikacyjnej, 4) obiekty hydrotechniczne.	1) stosowanie kabli podziemnych, 2) budowa przejść dla zwierząt lądowych, 3) budowa przepławek dla ryb, 4) unikanie wznoszenia wysokich budowli (elektrowni wiatrowych, wież telekomunikacyjnych i in.) na trasach intensywnych przelotów ptaków.
11.	Degradacja walorów krajobrazowych powodowana: 1) budową wysokich obiektów; 2) zabudową ekspozycji krajobrazu; 3) budową budynków, których architektura nie nawiązuje do tradycji budowlanych Parku.	1) unikanie wznoszenia wysokich budowli (elektrowni wiatrowych, wież telekomunikacyjnych i in.); 2) uzgadnianie warunków i architektury zabudowy z dyrektorem Parku Krajobrazowego; 3) dostosowanie istniejących i nowo budowanych budynków i budowli do form architektonicznych charakterystycznych dla Parku.
12	Zagrożenia naturalne związane z przyrodniczymi zjawiskami katastrofalnymi, powodujące zagrożenie powodziowe, tj.: 1) intensywne opady deszczu, 2) spiętrzenia sztormowe wód Zalewu Wiślanego.	Stosowanie działań uwzględniających wymogi ochrony przeciwpowodziowej: 1) uzupełnianie i konserwacja systemu polderowego w strefie przybrzeżnej Zalewu Wiślanego, 2) rekonstrukcja zbiorników wodnych w systemie rzeczonymi Kumieli oraz innych cieków Parku w uzgodnieniu z Dyrektorem Parku.

§ 3. Obszary realizacji działań ochronnych.

1. W zakresie ochrony flory i fauny:

- 1) istniejące na terenie Parku formy ochrony przyrody:

- a) rezerwy przyrody,
b) obszar NATURA 2000,
c) użytki ekologiczne,
d) pomniki przyrody;
- 2) projektowane rezerwy przyrody na terenie, których postuluje się objęcie ochroną ścisłą lub czynną sieci dolin erozyjnych (wąwozów) z ciekami stałymi i okresowymi oraz wszystkich innych wydzieleń z dobrze zachowanymi zbiorowiskami leśnymi, zbliżonymi do naturalnych zespołów (drzewostan zgodny z siedliskiem, podszyt i runo o prawidłowym składzie dla danej jednostki fitocenotycznej):
- a) rezerwat przyrody Nowy Wiek - rezerwat faunistyczny położony w gminie Tolkmicko i Frombork, Nadleśnictwie Elbląg, obejmujący oddziały na terenie leśnictwa Nowy Wiek: 1a (część), b, c (część), g (część); 2a (część), b; 3a,b,c; 4a,b,c, d; 5a,b,c,d; 6a,b,c; 4A oraz grunty położone na terenie obrębu: Chojnowo 2 dz. nr: 943, 946, 10; Chojnowo 3 km 2 dz. nr: 6/1, 6/2; Chojnowo 3 km 3 dz. nr: 10, 1/1, 2/3; Krzyżewo 3 dz. nr: 1/4, 2/1, 138, 139, 140/2, 141, 142, 145, 147; Frombork 11 km 2 dz. nr 2; celem utworzenia rezerwatu jest: ochrona awifauny, zbiorowisk roślin wodnych i szuwarowych stanowiących ostoję dla ptactwa wodno-błotnego, oraz ochrona szczątków klifu morza lityornowego wraz z porastającymi go zbiorowiskami roślinnymi;
- 3) obszary kwalifikujące się do objęcia ochroną rezerwatową:
- a) rezerwat przyrody Góry Kadyńskie – rezerwat florystyczny położony w Nadleśnictwie Elbląg, obejmujący oddziały na terenie leśnictwa Kadyny i Górki: 123d, 128a,b,h, 149c, 150d,f, 151, 152f,g,h,i,j,k, 162a,b,c, 163a, 170f,g,i,j,k, 171, 172, 173,174, 183b,c, 184, 185b,c,d, 186, 187, 188a,c, 193b, 194, 195, 196a,b,g,h,k, 205c, 206a,b,c,g, 207a,b, 208a,b, 209a,b,c,d,f,h,i,j,k, 213c, 214a,b,c,h, 215a,g,h,k,l; główne cele utworzenia rezerwatu to ochrona obszaru o unikatowej, urozmaiconej rzeźbie terenu (sieć głębokich rozcięć erozyjnych) oraz porastających go lasów, głównie bukowych, ochrona licznych populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz ochrona fauny,
- b) rezerwat przyrody Dolina Kamienicy – rezerwat leśny położony w Nadleśnictwie Elbląg, obejmujący oddziały na terenie leśnictwa Jagodno: 224-228, 230a,b cz., d, f, g, h, i, j, k, 236, 237,238, 239, 240, 241c,d,f,g,h,j; ochronie podlegałyby głębokie rozcięcia erozyjne i porastające je typowe dla Wysoczyzny Elbląskiej lasy bukowe,
- c) rezerwat przyrody Dolina Suchacza – rezerwat leśny położony w Nadleśnictwie Elbląg, obejmujący oddziały na terenie leśnictwa Kadyny: 136, 137,138, 139, 140, 157, 158, 159, 160; obejmujący ekosystemy leśne z udziałem chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz wykazujących specyfikę z racji dawnego osadnictwa (obecność grodziska), ochrona fauny,
- d) rezerwat przyrody florystyczny Dolina Olszanki położony w Nadleśnictwie Elbląg, leśnictwo Kadyny i Górki; celem utworzenia rezerwatu jest

ochrona doliny cieku i jej otoczenia z bogatą szatą roślinną, w tym obecnością gatunków górskich oraz innych rzadkich i chronionych; ochrona fauny,

- e) rezerwat przyrody krajobrazowy Rangóry położony w Nadleśnictwie Elbląg, oddziały na terenie leśnictwo Jagodno: 258 - 263, 264 (częściowo: pododdziały b-g, i-n, r), 265-267, 268 (częściowo, pododdziały a-i, p, y), 275-276, 279 (częściowo, bez pododdziału f), 280 (częściowo, bez pododdziału g); celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie mało zmienionego krajobrazu morenowego i unikatowego pasa podcięcia krawędzi wysoczyzny oraz porastających je zbiorowisk leśnych (w tym kwaśnej buczyny niżowej) a także ochrona rzadkich i cennych okazów awifauny;

- 4) projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk NATURA 2000:

- a) Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana (kod PLH280007) - obejmujący nadzalewową część Parku,
b) Wysoczyzna Elbląska – położony w centralnej części Parku;

- 5) obszary kwalifikujące się jako użytki ekologiczne:

L.p.	Określenie obiektu	Lokalizacja obiektu
1	Oczko wodne, zabagnienie i zadrzewienie śródpolne z rzadkimi gatunkami wodnymi, namuliskowymi i szuwarowymi	Chojnowo - na północ od zabudowań wsi, pod lasem
2	Zadrzewienie śródpolne, osuszone bagno	koło drogi Tolkmicko - Pogrodzie, około 0,6 km za odejściem szosy do Chojnowa
3	Polana śródleśna z leśniczówką - część terenu zajęta przez ugory i ziolorośla	dawne leśnictwo Wysoki Bór - przy drodze z Tolkmicka do Przybyłowa
4	Ziolorośla, łąki, szuwały i łożowiska na polanie śródleśnej	przy drodze z Tolkmicka do Przybyłowa - w pobliżu zabudowań leśniczówki Przybyłowo
5	Pozostawiona po eksploatacji część wyrobiska z inicjalnymi zbiorowiskami - w tym ze skrzypem olbrzymim	koło Kadyn - wyrobisko gliny zakładów ceramicznych z Kadyn
6	Śródleśne podłużne zabagnienie zajęte przez ziolorośla z rzadkimi gatunkami roślin oraz bogatą entomofauną	przy drodze z Ostrobrzegu w stronę miejscowości Pagórki - około 1 km od zabudowań
7	Zarośla śródpolne w zabagnionym zagłębieniu	około 1,5 km na zachód od miejscowości Pagórki i 0,8 km na południowy - zachód od leśniczówki Górki
8	Pas terenu z ciekami - z zabagnieniami, zbiornikami retencyjnymi, roślinnością wodną i szuwarową	około 1,2 km na zachód od Pagórków - rynna z ciekami przebiegająca w kierunku północ - południe
9	Zbiornik wodny z oprawą z zarośli łązy i inicjalnym olsem oraz pasem przyległego terenu semileśnego	u zbiegu ulic Fromborskiej i Strumykowej w Próchniku
10	Zbiornik wodny z szuwarowym i zaroślowym otoczeniem	na północ od centrum Próchnika
11	Niewielki zbiornik wodny z roślinnością wodną i szuwarową	na północny - zachód od Próchnika, w pobliżu lasu - zbiornik prywatny
12	Płytki ale dość rozległy zbiornik z roślinnością wodną, szuwarową oraz zaroślami łązy, bogatą florą oraz awifauną (m.in. czapla)	na północny - zachód od Próchnika, przy ul. Wrzosowej
13	Olszyna z bogatym runem (m.in. licznym udziałem arcydzięgla) oraz przyległe szuwały	koło przystanku kolejowego Kamienica Elbląska, z wyłączeniem terenu w promieniu 30 m od nadbrzeża portu
14	Podłużny zbiornik zaporowy oraz zbrocza otaczające go, zarówno leśne, jak też nieleśne - z rzadką w PKWE roślinnością wrzosowiskową	około 1,5 km na północny-wschód od Jagodnika, w pobliżu granicy parku
15	Ulegający lądowaceniowi dawny mały zbiornik z roślinnością szuwarową	około 0,5 km na północ od Jagodnika
16	Zbiornik z roślinnością wodną i szuwarową oraz zaroślami łązy i olszyną	około 0,5 km na zachód od Jagodnika

- 6) stanowisko dokumentacyjne na terenie wyrobiska gliny w Kadynach;

- 7) obszar Parku w zakresie:

- a) ochrony gatunkowej grzybów, roślin i zwierząt,
- b) ochrony grzybów, roślin i zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania,

c) ochrony flory i jej siedlisk, w tym:

- gatunków górskich, w tym rzadkich na niżu, jak lepiężnik biały, dla których Wysoczyzna Elbląska jest jedynym miejscem liczniejszego występowania w Polsce środkowej i północnej,
- gatunków leśnych, w tym szeregu rzadkich na niżu, lokalnie posiadających bogate populacje,
- gatunków związanych ze zbiorowiskami szuwarowymi, łąkowymi i psammofilnymi nad Zalewem Wiślanym, w tym wielu rzadkich w skali kraju,
- gatunków podlegających ochronie ścisłej, w tym zwłaszcza taksyony zagrożone i rzadkie na obszarze Parku,
- wszystkich gatunków siedlisk wodnych i błotnych w partii wysoczyznowej Parku,
- wszystkich gatunków specyficznych dla zbiorowisk na brzegach Zalewu Wiślanego - wodne, kidzinowe, solniskowe i szuwarowe,
- dużej grupy ginących i rzadkich gatunków leśnych, zwłaszcza zbiorowisk leśnych na siedliskach o wysokim poziomie wody gruntowej, jak łęgi, niskie grądy, olsy, bory bagienne, a także śródleśnych źródeł, wysięków i zabagnień,
- gatunków górskich, mieszczących się częściowo w wyżej wymienionych grupach, specyficznych dla terenu Parku i nadających mu swoisty rys,
- gatunków ciepłolubnych zbiorowisk murawowych i zaroślowych, bardzo słabo reprezentowanych na terenie Wysoczyzny Elbląskiej, a charakterystycznych dla odlesionych fragmentów strefy krawędziowej,
- gatunków siedlisk synantropijnych, będących rzadkimi składnikami zbiorowisk segetalnych, jak też ruderalnych, eliminowanych w ostatnich dziesięcioleciach m.in. przez chemizację w rolnictwie oraz zmiany otoczenia siedlisk ludzkich;

d) ochrony fauny i kształtowania jej siedlisk, w tym:

- tras migracyjnych zwierząt,
- zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych na obszarze Parku,
- zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych na obszarze Parku.

2. W zakresie ochrony wartości historycznych, kulturowych oraz walorów krajobrazowych:

1) obiekty zabytkowe wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko - Mazurskiego;

2) obiekty kwalifikujące się do wpisania do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

- a) Łęcze - układ ruralistyczny,
- b) Jagodnik - cmentarz
- c) Kadyny - poszczególne budynki mieszkalne i gospodarcze w zespole stadniny oraz we wsi,
- d) Kadyny - zabytkowa wytwórnia ceramiki artystycznej,

- e) Kamionek Wielki - cmentarz poewangelicki,
- f) Elbląg Leszków – dwór z przyległym parkiem,
- g) Łęcze - dom nr 40 (dawna gospoda) z budynkiem gospodarczym,
- h) Pagórki - zespół budynków dawnego folwarku,
- i) Pagórki – dom podcieniowy,
- j) Elbląg - Próchnik - cmentarz przy kościele parafialnym,
- k) Tolkmicko - kapliczka przy szosie do Kadyn;

3) obszary kwalifikujące się do objęcia ochroną, jako parki kulturowe, chroniące wybitne wartości archeologiczne oraz łączące duże wartości kulturowe z walorami krajobrazowymi:

- a) park kulturowy „Tolkmicko – grodzisko” – stanowisko archeologiczne nr 1; system umocnień obronnych Wały Tolkmickita,
- b) park kulturowy „Zespół obiektów archeologicznych” – zespół obejmujący liczne grodziska, gródki i wały ziemne w tym Łęcze – grodzisko, w dawnym majątku dworskim Pagórki i na granicach między Pagórkami, Rakowem i Łęczem,
- c) park kulturowy „Kadyny” - obejmujący unikatowy układ przestrzenny wsi wraz z założeniem pałacowo-parkowym, zespołem klasztornym, zabytkowymi cegielniami i pasem nadbrzeżnym, charakteryzujący się bogactwem rozwiązań krajobrazowych,
- d) park kulturowy „Bazantarnia” - obejmujący dawny Las Wesseln i Las Parafialny; należy dążyć do możliwie pełnego odtworzenia programu dawniejszego zagospodarowania i eksponowania efektywnych form naturalnych;

4) walory krajobrazowe, a w szczególności:

a) punkty widokowe:

- przy Pomniku Ofiar Stutthof,
- Wzgórze Klepacza położone na wschód od Suchacza,
- Na zakręcie na wschód od Tolkmicka,
- Dolina Cisy na południe od Nowinki,
- Angielska Faktoria położony na południe od wsi Łęcze,
- Wielka Góra Plantacyjowa we wsi Łęcze,
- Stary Wiatrak we wsi Łęcze,
- Łęczyńska Luneta we wsi Łęcze,
- wzniesienie w Kamionku Wielkim z widokiem na Zalew Wiślany i Żuławy,
- Łubinowe Wzgórze na osiedlu Próchnik w Elblągu,
- Zielony Widok między Tolkmickiem a Pogrodziem,
- Plac Św. Jerzego w parku kadyńskim,
- platforma widokowa przy klasztorze w Kadynach,

b) ciągi widokowe:

- z drogi Trakt Tolkmicki na wnętrze przyleśne na wschód od dzielnicy Próchnik,
- z nadbrzeżnej kolei na Zalew Wiślany,
- z drogi Próchnik – Łęcze na panoramę wsi Łęcze i Zalew Wiślany,
- z Drogi Menonitów w kierunku północnym i południowym na krajobraz uprawowy oraz dzielnicę Próchnik,
- z drogi od punktu Zielony Widok do Chojnowa,
- z drogi Kadyny – Tolkmicko,

- z drogi Suchacz – Kadyny w rejonie lasu dawnego Gaju Świętego Echa,
- c) widoki panoram miejscowości:
 - z wód Zalewu Wiślanego w kierunku Kadyn i Suchacza,
 - na Tolkmicko,
 - na Elbląg Próchnik,
 - na Łęcze,
 - na folwark Pagórki,
 - na miejscowości: Pagórki, Nowinka.

§ 4. Zakres prac związanych z ochroną przyrody, wartości kulturowych i krajobrazu.

1. W zakresie ochrony flory i fauny:

1) ochrona istniejących na terenie Parku form ochrony przyrody poprzez:

- a) oznakowanie granic i umieszczenie tablic informacyjnych,
- b) monitoring zasobów poddanych ochronie oraz inwentaryzacja nowych elementów przyrody, zasługujących na ochronę,
- c) kontrolowanie przestrzegania zakazów prawnych i przeciwdziałanie zagrożeniom;

2) ustanowienie nowych form ochrony przyrody:

- a) inwentaryzacja zasobów przyrodniczych
- b) określenie granic,
- c) sporządzenie dokumentacji,
- d) przygotowanie rozporządzeń;

3) prowadzenie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów poprzez:

- a) inwentaryzację, wskazanie użytkownikowi terenu oraz monitoring stanowisk gatunków roślin, zwierząt i grzybów wymienionych w rozporządzeniach o ochronie gatunkowej,
- b) inwentaryzację i monitoring stanowisk gatunków zagrożonych kwalifikujących się do objęcia ochroną na czas określony oraz przeprowadzenie procedur prawnych w celu ustanowienia ich ochrony okresowej,
- c) inwentaryzację i monitoring stanowisk gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową kwalifikujących się do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego lub pomnika przyrody;

4) ochrona grzybów, roślin i zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania:

- a) inwentaryzacja gatunków podlegających ochronie strefowej,
- b) przygotowanie dokumentacji stref - z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody,

- c) przeprowadzenie procedur ich ustanawiania,
- d) kontrola stref przez osoby upoważnione i przeciwdziałanie zagrożeniom;

5) ochrona flory Parku, poprzez:

- a) opracowanie mapy roślinności rzeczywistej Parku,
- b) zabezpieczenie siedlisk roślin, w takim stanie, aby możliwe było dalsze występowanie ich populacji w związku, z czym:

- dla enklaw zbiorowisk nieleśnych położonych na terenach lasów konieczne jest utrzymywanie gospodarki, która gwarantuje trwanie tych układów, a przede wszystkim nie podejmowanie ich zalesień; na obrzeżach lasów konieczna jest ochrona pasa zbiorowisk ekotonowych,
- dla naturalnych fitocenoz terenów nieleśnych, konieczne jest zabezpieczenie ich siedlisk przed niszczeniem lub przekształcaniem, związanym ze zmianą funkcji danego obszaru, jak np. szuwarów przed zamianą na pastwiska,
- dla fitocenoz półnaturalnych konieczna jest ochrona przed zmianą formy użytkowania, jak np. zalesianiu łąk lub przekształcaniu na pola uprawne, składowiska itp.; niezbędna jest też tzw. czynna ochrona, polegająca w przypadku łąk na ochronie przed zarastaniem trzciną, spontanicznym wkraczaniem krzewów i podrostu drzew,
- należy przywrócić wilgotność siedliskom, pozwalając na renaturyzację fitocenoz i rozwój populacji coraz rzadszych obecnie gatunków wilgociolubnych,
- ochrony czynnej wymagają również fitocenozy ciepłolubnych muraw, występujące przede wszystkim na skarpie krawędzi wysoczyzny - „klifie”, ciągnącej się wzdłuż Zalewu Wiślanego; dla zachowania populacji interesujących roślin typowych dla muraw kserotermicznych trzeba zachować bezdrzewny charakter fragmentów „klifu”,
- ochrony wymagają specyficzne siedliska występujące na brzegach Zalewu Wiślanego, piaszczyste z fitocenozami psammofilnymi, namuliskowe oraz kidzinowe, a także słabo halofilne na obrzeżach szuwarów,
- dla znacznej grupy antropofitów, jakie powinny być zachowane we florze Parku, niezbędne jest utrzymywanie ekstensywnej gospodarki rolnej w jego wybranych rejonach,
- konieczne jest zabezpieczenie obszaru Parku przed powstawaniem nowych zwłaszcza rozległych, siedlisk antropogenicznych, jak wysypiska odpadów, miejsca wylewania gnojowicy, nadmiernie przeciążone miejsca użytkowania turystycznego oraz siedlisk związanych z wielkopowierzchniowym przekształcaniem przez człowieka powierzchni gruntu;

6) ochrona fauny Parku poprzez:

- a) zbadanie składu gatunkowego, liczebności oraz rozmieszczenia wszystkich grup systematycznych zwierząt i na tej podstawie opracowanie i wdrożenie szczegółowych zasad ich ochrony,

- b) ochronę i kształtowanie siedlisk, poszczególnych gatunków,
- c) odtworzenie siedlisk zniszczonych, ważnych dla przebywania fauny,
- d) utrzymanie pogłowia jelenia sika w ilości gwarantującej stabilność populacji (nie mniej niż 150 sztuk),
- e) zachowanie i ochrona korytarzy ekologicznych w celu umożliwienia migracji roślin i zwierząt na terenie Parku;

7) ochrona obszarów rolnych:

- a) kształtowanie krajobrazu rolniczego, wynikające z celów ochrony przyrody i krajobrazu Parku, protegujące formy tzw. rolnictwa ekologicznego, w tym:

- tworzenie barier biologicznych, przeciwdziałających rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń przez migrację wodną oraz przeciwdziałających powstawaniu erozji wietrznej i wodnej,
- rekultywowanie terenów zdewastowanych poprzez fitomeliorację, kształtowanie struktury krajobrazu rolniczego w sposób stymulujący utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, przez różnicowanie warunków siedliskowych roślin i stwarzanie warunków ostojowych dla możliwie jak największej liczby gatunków zwierząt,
- przekształcanie pól o niskich klasach bonitacyjnych gleb na zadrzewienia śródpolne, zalesienia, drobne zbiorniki wodne, kserotermiczne murawy itp.,
- pozostawianie na obszarach użytkowanych rolniczo nie przeorywanych pasów gruntu wokół jezior, oczek wodnych i wszelkiego typu mokradeł,
- zachowanie tradycyjnej gospodarki łąkowej, a zwłaszcza nie zastępowanie półnaturalnych łąk przez grunty orne i intensywne użytki zielone,
- dążenie do większego udziału powierzchniowego zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, przez protekcję spontanicznego rozwoju drzew i krzewów na miedzach, wokół oczek wodnych i innych miejsc nie nadających się do rolniczego wykorzystania,
- ochrona terenów podmokłych i zabagnionych, w tym wszystkich torfowisk i oczek wodnych w kompleksach pól uprawnych przez zaniechanie ich odwodnień i zapobieganie eutrofizacji,

- b) propagowanie zasady uprawy, hodowli i agrotechniki wynikające z celów ochrony przyrody i krajobrazu Parku, protegujące formy tzw. rolnictwa ekologicznego poprzez:

- stosowanie prawidłowego płodozmianu, unikanie uproszczonych rotacji roślin oraz wprowadzanie siewu międzyplonów,
- dostosowywanie wielkości dawek nawożenia organicznego i mineralnego do wymagań pokarmowych uprawianych roślin i zasobności gleb,
- uwzględnianie nawozów organicznych powstających w gospodarstwie i traktowanie

nawozów mineralnych jako uzupełnienie wymaganej dawki nawozowej,

- zaniechanie stosowania nawozów organicznych i mineralnych poza okresem wegetacyjnym, na zamrożoną glebę i na pokrywą śnieżną,
- ograniczanie stosowania nawozów, zwłaszcza mineralnych i środków ochrony roślin w strefach sąsiadujących z ciekami i jeziorami,
- stosowanie w jak największym stopniu nawozów organicznych w celu zapobieżenia ubożeniu zasobów próchnicy,
- dostosowywanie obsady zwierząt w gospodarstwach rolnych do powierzchni posiadanych i/lub dzierzawionych gruntów, ich właściwości fizyko-wodnych i zasobności,
- rozwijanie zintegrowanych metod ochrony roślin, przy wykorzystaniu metod agrotechnicznych, biologicznych i środków chemicznych o szybkim rozkładzie w środowisku;

8) ochrona obszarów leśnych poprzez:

- a) pozostawianie siedlisk głębokich dolin i porastającego je drzewostanu do naturalnej śmierci i naturalnego odnowienia,
- b) odbudowanie wielogatunkowego drzewostanu, zwłaszcza na siedliskach łągowych i łągowych, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - preferowania takich gatunków, jak: lipa, jesion, grab, wiąz, typowych dla szeregu tutejszych siedlisk i wykazujących dużą dynamikę,
 - ograniczania wycinania graba, brzozy i osiki z drzewostanów,
 - wspierania w składzie drzewostanów dębu bezszypułkowego,
 - przywracania w lasach Parku możliwie naturalnej, pełnej struktury warstwowej i wiekowej nie tylko drzewostanów, ale i całych fitocenozy,
- c) zachowanie jak największej ilości starodrzewów, docelowo doprowadzając najstarszą warstwę drzewostanów do wieku >150 lat (świerk, sosna, buk, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, wiąz, lipa, klon, jesion),
- d) wzbogacanie podszytu w gatunki typowe dla lokalnych fitocenozy,
- e) pozostawianie we wszystkich wydzieleniach istniejących biogrup, drzew starych, dziuplastych, martwych oraz zajętych przez gniazda większych ptaków (bocian czarny, drapieżniki dienne, sowy),
- f) unikanie likwidowania (np. poprzez spalanie) posuszu, jako materii mającej wrócić w naturalny sposób do obiegu w ekosystemie leśnym,
- g) przebudowanie drzewostanów poprzedzone opracowaniem planu przywracania wysokiej wilgotności przesuszonych przez człowieka siedlisk leśnych, szczególnie podmokłych i wilgotnych,
- h) odbudowanie siedlisk olsowych i łągowych oraz torfowiskowych, a także przesuszonych powierzchni boru bagiennego i brzeziny bagiennej, poprzez:

- zlikwidowanie sztucznych odpływów,
 - zaniechanie udrażniania spływu wód ciekami znajdującymi się na terenach leśnych,
 - śródleśnych oczek wodnych, które uległy osuszeniu lub ograniczeniu,
- i) unikanie wycinki w okresie od kwietnia do końca sierpnia,
- j) unikanie wycinki drzew przy drogach leśnych,
- k) bezwzględne zaprzestanie ściągania wyciętych drzew korytami potoków,
- l) renaturalizacja potoków zniszczonych ciężkim sprzętem leśnym użytym do ściągania drzew.

2. W zakresie ochrony zasobów wodnych:

1) w celu uzyskania poprawy stanu czystości wód powierzchniowych na terenie Parku niezbędne są następujące działania, m.in.:

a) uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Parku poprzez:

- budowę systemów kanalizacji sanitarnej połączonych z wysokosprawnymi oczyszczalniami ścieków (kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej połączonej z oczyszczalnią w Tolkmicku, rozbudowa kanalizacji sanitarnej połączona z oczyszczalnią w Elblągu, budowa nowych oraz modernizacja już istniejących systemów),
- budowę indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w obiektach rozproszonych,
- budowę lokalnych systemów podczyszczania wód opadowych z terenów zwartej zabudowy, z terenów komunikacyjnych i przemysłowych,

b) ścisła kontrola eksploatacji urządzeń gospodarki ściekowej,

c) szczegółowa inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń wód,

d) prowadzenie monitoringu stanu czystości wód powierzchniowych,

e) budowa parkingów wyłącznie z zapleczem sanitarnym,

f) racjonalne stosowanie nawozów i chemicznej ochrony roślin na gruntach rolnych,

g) likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów,

h) tworzenie wzdłuż brzegów cieków i jezior roślinnych stref ochronnych;

2) w celu zachowania lub poprawy stosunków wodnych na terenie Parku niezbędne są następujące działania, m.in.:

a) dążenie do zachowania lub przywrócenia naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych,

b) utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych w zlewniach poprzez:

- przeciwdziałanie zanikowi naturalnych oczek wodnych oraz likwidacji obszarów bezodpływowych,

- utrzymanie lub rekonstrukcja obiektów małej retencji,

- przeciwdziałanie osuszaniu terenów podmokłych,

- ukierunkowanie prac melioracyjnych na zwiększenie poziomu lokalnej retencji wodnej.

3. W zakresie ochrony atmosfery oraz warunków akustycznych:

1) instalacja gazu sieciowego na terenie Parku;

2) modernizacja istniejących źródeł ciepła poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych zapobiegających zanieczyszczeniom atmosfery;

3) propagowanie proekologicznych źródeł energii cieplnej;

4) modernizacja istniejących tras komunikacyjnych z zastosowaniem pasów zieleni izolacyjnej;

5) inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego i hałasu;

6) monitoring stanu czystości powietrza atmosferycznego i hałasu.

4. W zakresie ochrony litosfery:

1) wyłączenie z użytkowania terenów nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych;

2) likwidacja nielegalnych składowisk odpadów;

3) ograniczanie wycinki drzew oraz zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach na terenie stromych zboczy dolin;

4) przeciwdziałanie budowie nowych budynków na terenach o spadkach powyżej 30 stopni;

5) ukierunkowanie ruchu turystycznego;

6) inwentaryzacja miejsc eksploatacji surowców mineralnych;

7) monitoring czynnych i zamkniętych składowisk odpadów oraz miejsc eksploatacji surowców mineralnych;

8) prowadzenie rejestru „dzikich składowisk” odpadów;

9) rekultywacja terenów zdegradowanych antropogenicznie.

5. W zakresie ochrony walorów krajobrazowych i wartości kulturowych:

1) respektowanie wytycznych konserwatorskich zarówno w zakresie ochrony przestrzeni środowiska kulturowego Parku jak i poszczególnych elementów tej przestrzeni, jakimi są obiekty zabytkowe;

- 2) zachowanie i ochrona zabytkowych układów przestrzennych (układów ruralistycznych, zespołów dworsko-parkowych) w planach zagospodarowania przestrzennego jako zasadę w trakcie ich sporządzania;
- 3) propagowanie i popularyzacja stosowania istniejących, regionalnych i miejscowych wzorów historycznych, stylistycznych i architektonicznych w nowo projektowanych obiektach, rozumiane jako spuścizna kulturowa;
- 4) ochrona tradycyjnych form zabudowy i zagospodarowania działki;
- 5) dostosowanie istniejących i nowo budowanych budynków do tradycyjnych form architektonicznych Parku, ze szczególnym uwzględnieniem detalu architektonicznego;
- 6) działania naprawcze w postaci rekultywacji, rekompozycji, restylizacji, a w uzasadnionych przypadkach rekonstrukcji utraconych cech i wartości krajobrazu;
- 7) zachowanie i ochrona przed zabudową tradycyjnych panoram krajobrazowych miast i siedlisk wiejskich;
- 8) zachowanie i ochrona alei przydrożnych, jako istotnego elementu krajobrazu kulturowego na obszarze Parku;
- 9) odtworzenie i zagospodarowanie historycznych punktów i tras widokowych;
- 10) szkolenie miejscowej ludności w zakresie promocji regionu i ochrony jego wartości rekreacyjnych;
- 11) organizacja imprez i zawodów promujących walory rekreacyjne, kulturowe i folklorystyczne regionu;
- 12) opracowanie i wydawanie turystycznych materiałów informacyjnych i promujących Park;
- 13) organizowanie zajęć terenowych i turniejów wiedzy dla młodzieży wszystkich szczebli szkół z terenu Parku i okolic;
- 14) budowa i utrzymanie małej architektury służącej uczestnikom rekreacji;
- 15) udostępnienie turystom walorów krajobrazowych Parku przez przywrócenie możliwości ekspozycyjnych niektórych ciągów widokowych;
- 16) tworzenie warunków dla rozwoju punktowych obiektów obsługi szlaków turystycznych, ekoturystyki i agroturystyki zharmonizowanych z krajobrazem;
- 17) promowanie turystyki krajoznawczej, wędrowniej, agroturystyki przy wykorzystaniu walorów krajobrazowych i kulturowych na terenie Parku.

§ 5. Wskazanie obszarów udostępnianych dla celów naukowych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów.

Lp.	Cel udostępnienia	Obszar udostępnienia	Sposób korzystania z udostępnionych obszarów
1.	Naukowy	Obszar Parku (na terenie rezerwatów badania mogą być prowadzone po uzyskaniu zgody wojewody).	Prowadzenie badań naukowych poprzez: 1) inwentaryzację i monitoring zasobów przyrodniczych (roślin, grzybów i zwierząt); 2) inwentaryzację i monitoring gatunków podlegających ochronie strefowej; 3) inwentaryzację starorzeczy, zbiorników wodnych i mokradeł; 4) inwentaryzację i monitoring poszczególnych obiektów zabytkowych oraz całej przestrzeni kulturowej; 5) opracowanie koncepcji ochrony odkrytki profilu glebowego na terenie wyrobiska w Kadynach i jego udostępnienia (projektowane stanowisko dokumentacyjne);
2.	Edukacyjny	1) ścieżki dydaktyczne, przyrodniczo-historyczne: a) Poloniny – Łęcze, b) Kadyński Las, c) Bażantarnia, d) Łęcze – Suchacz.	1) organizacja zajęć poglądowych dla: a) różnych grup wiekowych młodzieży, b) nauczycieli, innych zorganizowanych grup, c) wydanie folderów, map turystycznych i przewodników po ścieżkach dydaktycznych;
3.	Turystyczny i rekreacyjny	Obszar Parku, w szczególności: 1) szlaki turystyczne piesze i rowerowe: a) Szlak Kopernikowski, b) R1 (Eurovelo), c) R64 (Wokół Zalewu Wiślanego), d) trasy rowerowe oznakowane, e) trasy piesze i rowerowe nieoznakowane, f) trasa konna; 2) plaże nadzalewowe: a) Suchacz, b) Kadyny, c) Tolkmicko; 3) przystanie: a) Kamienica Elbląska, b) Nadbrzeże, c) Suchacz, d) Kadyny, e) Tolkmicko; 4) zabytki kultury materialnej; 5) miejsca historyczne związane z tradycją turystyczną i rekreacyjną; 6) ściśle wyznaczone obszary dla rekreacji motorowej - poza obszarami leśnymi i obszarami NATURA 2000.	1) wykorzystanie miejsc odpoczynku, punktów widokowych; 2) organizacja imprez okolicznościowych promujących Park; 3) turystyka kwalifikowana, agroturystyka, turystyka rodzinna; 4) penetracja turystyczna po wyznaczonych trasach i szlakach; 5) miejsca biwakowania; 6) transport multimodalny.
4.	Amatorski połów ryb	Zbiorniki wodne.	Za zgodą właścicieli i dzierżawców.
5.	Łowiectwo	Obszar Parku z wyłączeniem ostoi zwierząt chronionych i obszarów prawnie chronionych.	Za zgodą Polskiego Związku Łowieckiego.

§ 6. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

1) w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania na obszarze Parku:

a) stabilizacja istniejącej struktury sieci osadniczej, tj. układów osadniczych miast i wsi, związków między nimi i ich hierarchii,

- b) utrzymanie i rozwój gminnej rangi usługowej Tolkmicka,
- c) kształtowanie Suchacza jako ośrodka uzupełniającego dla Tolkmicka przez koncentrację i rozbudowę usług,
- d) rozwój ośrodków obsługi ruchu turystycznego w Tolkmicku, Kadynach, Suchaczu, Kamionku Wielkim i Elblągu Próchniku,
- e) zachowanie zwartej charakteru większości miejscowości na obszarze parku, w tym: Łęcze, Chojnowo, Nowinka, Ogrodniki, Jagodnik, Pagórki, Elbląg Próchnik, Kadyny,
- f) kształtowanie nowej zabudowy i zagospodarowania z poszanowaniem struktury wewnętrznej jednostek osadniczych i ich związków z przestrzenią otaczającą,
- g) zaleca się budowę nowych budynków i budowli:
 - poza terenami o spadkach ponad 30 stopni z wyjątkiem budowli ochrony przed erozją,
 - wysokości nie większej niż dwie kondygnacje i użytkowe poddasze lub 10,5 m (od najniższego poziomu terenu przy budynku do kalenicy), z możliwością odstępstwa dla budowli służących obsłudze turystyki,
 - z dachami dwuspadowymi, mansardowymi, bądź naczółkowymi których spadki mieszczą się w przedziale 35-45 stopni,
 - o nieagresywnej formie i kolorystyce elewacji, wykorzystując naturalne materiały budowlane (np.: cegła licowa, drewno, kamień, dachówka ceramiczna),
 - nawiązujących architekturą do regionalnej tradycji budowlanej poprzez stosowanie charakterystycznych elementów i detali budowlanych (np.: podcieni, ganków dwuspadowych, wystawek, werand, ścianki kolankowej w budownictwie murowanym, szkieletu w konstrukcji szczytu i podcienia),
 - w odległości nie mniejszej niż 30 m od granicy lasu,
- h) we wsiach o zwartej zabudowie nowe obiekty budowlane należy lokalizować w bezpośrednim nawiązaniu do istniejących skupisk zabudowy,
- i) unikanie wznoszenia wysokich budowli (elektrowni wiatrowych, wież telekomunikacyjnych i in.) na trasach intensywnych przelotów ptaków (każda nowa lokalizacja winna być poprzedzona dokładną analizą wpływu na awifaunę);

2) w zakresie przemysłu i energetyki:

- a) wprowadza się następujące, podstawowe zasady funkcjonowania przemysłu i energetyki w Parku:
 - wyłączenie z użytkowania terenów nielegalnej eksploatacji surowców mineralnych i poddanie wyrobisk rekultywacji,
 - uwzględnianie uwarunkowań krajobrazowych w przypadku modernizacji sieci elektroenergetycznej,
 - preferowanie budowy nowych sieci elektroenergetycznych poprzez układanie kabli w gruncie,

- zaopatrzenie miejscowości Parku w gaz ziemny (realizacja instalacji gazu sieciowego),
- preferowanie korzystania z proekologicznych źródeł energii cieplnej,
- modernizacja istniejących źródeł ciepła poprzez zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych zapobiegających zanieczyszczeniom atmosfery,

b) proponuje się następujące kierunki rekultywacji dla terenów zdewastowanych:

Lp	Określenie terenu lub nazwa obiektu	Położenie (gmina)	Proponowany kierunek rekultywacji
1	Składowisko odpadów komunalnych (nieczyste)	Nowinka gm. Tolkmicko	leśny lub krajobrazowy
2	Wyrobisko poeksploatacyjne (przy drodze Tolkmicko - Nowinka)	Nowinka gm. Tolkmicko	leśny lub krajobrazowy
3	Wyrobisko poeksploatacyjne (przy drodze Tolkmicko - Nowy Wiek)	Tolkmicko	krajobrazowy
4	Wyrobisko poeksploatacyjne	Elbląg Próchnik (ul. Głogowa)	wyrobisko w trakcie rekultywacji (rolniczy kierunek rekultywacji)
5	Wyrobisko poeksploatacyjne (przy drodze Jelenia Dolina - Ogrodniki)	Ogrodniki gm. Milejewo	leśny lub krajobrazowy
6	Składowisko odpadów paleniskowych EC Elbląg	Jagodna gm. Elbląg	składowisko sukcesywnie rekultywowane (krajobrazowy kierunek rekultywacji)
7	Zespół wyrobisk poeksploatacyjnych terenów nadzalewowych	Nadbrzeże - Suchacz - Kadyny, gm. Tolkmicko	zaleca się opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego projekt zintegrowanej rewaloryzacji zainwestowania i środowiska przyrodniczego.

3) w zakresie gospodarki wodnej:

- a) ustala się następujące warunki zrównoważonej gospodarki wodnej na terenie Parku:
 - zachowanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych,
 - dostosowanie ilości pobieranej wody do wielkości zasobów dyspozycyjnych zlewni,
 - przywrócenie warunków hydrograficznych umożliwiających rewaloryzację siedlisk roślinnych i ostoi zwierząt,
 - wstrzymanie procesu osuszania mokradel i torfowisk,
 - ochrona retencji wód w mokradłach i torfowiskach (nie dotyczy terenów z zabudową mieszkaniową),
 - ukierunkowanie prac melioracyjnych na zwiększenie poziomu lokalnej retencji wodnej,
 - budowa przepławek umożliwiających migrację ryb,
 - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych (powstrzymanie eutrofizacji wód),
- b) zaleca się stosowanie następujących działań uwzględniających wymogi ochrony przeciwpowodziowej:
 - uzupełnianie i konserwacja systemu polderowego w strefie przybrzeżnej Zalewu Wiślanego,
 - rekonstrukcja zbiorników wodnych w systemie rzeczonym Kumieli oraz innych cieków Parku;

4) w zakresie gospodarki ściekowej:

- a) wszystkie jednostki osadnicze należy wyposażyć w infrastrukturę techniczną ochrony środowiska, a zwłaszcza:
- w system kanalizacji sanitarnej (zbiorczej, lokalnej) powiązanej z wysokosprawnymi urządzeniami do oczyszczania ścieków, zaś obiekty zlokalizowane w oderwaniu od jednostek osadniczych - w indywidualne systemy oczyszczania ścieków,
 - w lokalne systemy podczyszczania wód opadowych z terenów zwartej zabudowy, z terenów komunikacyjnych i przemysłowych;

5) w zakresie gospodarki odpadami:

- a) ustala się następujące, podstawowe zasady gospodarki odpadami na terenie Parku:
- wywóz odpadów z terenu Parku na składowiska odpadów zlokalizowane poza jego granicami,
 - wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów i ich odbioru przez wyspecjalizowane służby,
 - przeciwdziałanie lokalizacji składowisk odpadów na terenie Parku,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów i rekultywacja terenu;

6) w zakresie komunikacji:

- a) zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko Parku ruchu samochodowego oraz jego usprawnienie poprzez:
- modernizację istniejących tras komunikacyjnych z zastosowaniem pasów zieleni izolacyjnej,
 - budowę obejścia drogowego wsi Ogrodniki,
 - budowa dróg rowerowych,
 - ewentualna budowa przejść dla zwierząt lądowych,
- b) poprawa dostępności do walorów Parku, ich ochrona i popularyzacja poprzez:
- modernizację, odbudowę i rozbudowę zaplecza turystyki wodnej,
 - budowę ścieżek rowerowych, dróg dla rowerów poprzez przystosowanie istniejących tras komunikacyjnych dla ruchu rowerowego,
 - budowę sieci parkingów,
 - utworzenie węzłów integracji różnych rodzajów ruchu turystycznego;

7) w zakresie turystyki i rekreacji:

- a) kierunki działań w wykorzystaniu rekreacyjnym wyróżnionych rodzajów terenów rekreacyjnych:
- funkcjonalne, kontrolowane wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego przez różne formy rekreacji,
 - rozwój bazy turystyki kwalifikowanej: żeglarstwa, windsurfingu, bojerów, wędkarstwa, kolarstwa, narciarstwa biegowego, tras wędrówek pieszych, imprezy na orientację z zagospodarowaniem towarzyszącym,
 - koncentracja wokół miejscowości leżących nad Zalewem Wiślanym (Kamionek Wielki, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo, Kadyny, Tolkmicko) obiektów turystycznych w tym: zaplecze portów, przystani jachtowych, stanic wodnych, kąpielisk i plaż oraz promenad spacerowych,

- rozwój zagospodarowania turystycznego w zakresie infrastruktury usługowej (gospodarstwa agroturystyczne, tereny sportowe, tereny rekreacyjne, gastronomia),
- prowadzenie edukacji ekologicznej wśród społeczności lokalnej i turystów,
- ochrona przed zainwestowaniem brzegów nie zagospodarowanych, pozostawienie jak najdłuższych odcinków brzegu bez ingerencji w naturalne procesy brzegowe i procesy sukcesji roślinności,
- oznaczenie tras pieszych i rowerowych,
- zachowanie leśnego użytkowania i udostępnienia dla turystyki krajoznawczej,
- wyznaczenie zróżnicowanych przestrzennie ograniczeń w użytkowaniu niektórych terenów leśnych wynikających z ochrony ich wartości przyrodniczych oraz naturalnej odporności na użytkowanie rekreacyjne,
- realizacja zagospodarowania towarzyszącego przy wytyczonych trasach turystycznych pieszych i rowerowych (oznaczenie tras, kosze, toalety kontenerowe, ławki, wiaty),
- zachowanie użytkowania rolniczego z propozycjami proekologicznego ukierunkowania produkcji preferującej rozwój agroturystyki,
- lokalizacja obiektów rekreacyjnych w zwartej zabudowie wsi - preferencje dla odtworzenia dawnych obiektów zagospodarowania turystycznego lub wykorzystanie istniejących obiektów budowlanych o charakterze zabytkowym (np. korpus wiatraka w Łęczu, dom podcieniowy w Kamionku Wielkim),
- uznaje się nadrzędność ochrony kompleksów leśnych w stosunku do realizacji zagospodarowania dla rekreacji,
- umożliwienie lokalizacji terenowych urządzeń sportowych,
- skierowanie ruchu turystycznego na wyznaczone drogi, trasy i szlaki;

b) zasady zagospodarowania tras turystycznych:

- drogowy ruch turystyczny – realizacja miejsc obsługi turystów przy drogach,
- turystyka wodna, w tym: otwarcie portów i Zalewu Wiślanego na międzynarodowy ruch turystyczny, połączenie dróg wodnych Zalewu z systemem dróg wodnych Żuław Wiślanych, modernizacja, odbudowa i rozbudowa zaplecza turystyki wodnej (stanowiska dla statków wycieczkowych o zasięgu zalewowym i zatokowym w porcie Tolkmicko i ewentualnie w Kadynach, profesjonalną bazę obsługi żeglarstwa w portach Tolkmicko i Kadyny, stanowiska dla postoju jachtów i innych sportowych jednostek pływających w portach Kamienicy Elbląskiej, Suchaczu, Pęklewie i Nadbrzeżu),
- turystyka rowerowa, w tym: szlaki turystyki rowerowej winny tworzyć sieć umożliwiającą dostęp do wszystkich najciekawszych turystycznie miejsc na obszarze Parku, na terenach atrakcyjnych dla ruchu rowerowego, położonych w pobliżu miejscowości, sieć urządzonych ścieżek rowerowych wymaga zagęszczenia,
- turystyka piesza, w tym: utrzymanie, konserwacja i uzupełnienie zagospodarowania obecnych szlaków turystyki pieszej, wytyczenie, oznakowanie i zagospodarowanie nowych szlaków pieszych,

- turystyka konna, w tym: szlaki turystyki konnej na obszarze Parku będą organizowane przez stadniny koni w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Elbląg oraz dyrekcją Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej,
- turystyka narciarska - wytyczenie tras biegowych dla narciarzy;

8) ośrodki obsługi rekreacji:

- a) ustala się trzy zespoły rekreacyjne wyposażone w ośrodki obsługi:
 - Tolkmicko - Janówek - Nowinka - Chojnowo - Nowy Wiek związane z ośrodkiem w Tolkmicku,
 - Kadyny - Suchacz - Pęklewo - Nadbrzeże Poloniny - Łęcze związane z ośrodkiem w Suchacz,
 - Kamionek Wielki – Elbląg Próchnik – Jagodno związane z ośrodkiem w Kamionku Wielkim.